A DM DÉLMAGYARORSZÁG POSTALÁDÁJA

Már megint eltelt egy hét, ismét megtelt postaládánk, pedig még szinte ki sem ürült az előző hetiektől. Aki tehát nem látja viszont mondanivalóját lapunkban ezen a szerdán, kérjük, legyen kicsit türelemmel. Ami azonban halaszthatatlan, azt mi se szívesen halasztjuk: tegnap kaptunk például levelet arról, hogy az egyik bérházban éppen a januárt választották ki a cserépkályhák szétszedésének évadjául. Munkatársunk nyomban a helyszínre sietett, hogy személyesen is meggyőződjék a dologról. Tapasztalatairól majd külön számol be, mert egy ilyen „postamunka" nem mindig fér bele a DM postaládájába.

Árucsere okkal – blokk nélkül

„Csere-bere fogadom, viszsza többé nem adom." Ez a mondóka csak a gyermekkorban érvényes, de mihelyt az ember felnőtt, s vásárolni is szokott, többnyire az ellenkezője igaz: vissza többé nem szívesen cserélik az árut. Ehhez szolgáltat bizonyítékot a dorozsmai Mészáros Istvánné (Május 1. utca 21.), aki csizmát vásárolt a helybeli cipőüzletben. Rossz volt. Egyszer még nagy nehezen kicserélték neki — csizma híján — Fröcsi cipőre, de ehhez már blokkot sem kapott, nehogy másodszor is cserére „vetemedjék". „Nagyon felháborított az ügy — írja —, mert hallom, hogy Szegeden egyes üzletekben udvariasan elnézést kérnek és a cserecsizmával szintén adnak blokkot." Ezt látszik alátámasztani P. I. né (Odessza) is, akinek hibás csizmáját a Centrum Áruházban készségesen kicserélték másikra. De azért öröm sincsen üröm nélkül: fekete helyett feketét már nem kaphatott, mert az olcsóbb árban addigra már elfogyott.

Hogy a blokkokkal másutt sincs minden rendben, azt Pálfi Ferenc János (Öthalom utca 1/b) esete példázza. Vásárolt a Kárász utcai Királyban, de az összecsomagolt áruhoz elfelejtették mellékelni a számolócédulát. Mit részletezzük: végül kiderült, hogy másodosztályú árut elsőként adtak el neki.

Summázzuk a tapasztalatokat? Ezt már megtették olvasóink. A következtetéseket viszont az illetékes kereskedelmi vállalatoknak kellene levonniuk.

Járdák, úttestek meg a szabályok

A városépítés-szépítés néha még a szakemberek fantáziáját is elragadja, nemhogy a „közönséges" városlakókét. Egyik olvasónk új sugárutat, piacteret, villamos- meg trolibuszvonalakat álmodott, de annyira nagyvonalúan, hogy levele és térképvázlata alá még nevét sem merte odaírni. Nem úgy, mint a Köztársaság tér 16. szám alatt lakó Szakál Pálné, bár ő, és azon a környéken lakó társai sem tudnak egy idő óta a földön járni... Mint írja: a Tarjánba vivő gyalogutat a Köztársaság téren úgy telepakolta homokkal és kővel az építőipar, hogy a gyalogosok kiszorultak az úttestre. Talán bizony közterületfoglalási engedélyük van rá? Alig hinnénk!

Másutt meg a járművek veszik birtokukba a járdát. Ez nem új „divat" Szegeden, mégis érdemes minden adódó alkalommal szóvá tenni. A mostani alkalom Tóth Mihály (Kossuth Lajos sugárút 16.) levele, aki akkor fogott tollat, amikor olvasta, hogy a Bakay Nándor utcában emberhalál lett a járdán kerékpározásból. Tönkrement az útburkolat, azért „kényszerülnek" a kerékpározók a járdára: „... sok-sok kerékpárost figyelmeztettem, hogy ott lent közlekedjenek, ne itt a járdán, sokan megköszönték a figyelmeztetést, sokan meg akartak verni..."

Mi a megköszönőkhöz csatlakozva kérjük a kerületi tanácsot, nézzen szét a Bakay Nándor utcában, hátha lehetne a helyzeten segíteni.

Szemetes házak

A most következő híradásokhoz fényképdokumentumokat is mellékeltek beküldőik. Kár, hogy amatőrképek, sajnos az újságban semmi sem látszana belőlük, s ezért mellőznünk kell közreadásukat. De nem a mondandókét! Steiner Lajos (Vidra utca 3.) lakóházuk kapualjában található háromhetes salak- és szemét-halmot mutatja be, mely felett a „Tiszta udvar, rendes ház" felirat ékeskedik. Egy másik levél az Oldal utca és az Április 4. útja sarkán levő üres telken „létesített" szeméttelepre hívja fel az eltakarításban illetékes vállalat vezetőjének a figyelmét. A harmadik Zsigmond Sándor (Kígyó utca 5.) dokumentumfotója. A képen a Széchenyi téri MINO-cipőszaküzlet portálja látható, illetve az össze-vissza görbült és tört neonfelirat. A komemntár csak ennyi: „Újból rongált a tetőről lezúduló hó. Ki érte a felelős?"

A tréfás válasz kézenfekvő: „aki" rongált — a hó. Szerencsére, már elolvadt, lehet vele tréfálkozni. De amikor még mázsás hódarabok, tűéles jégcsapok lógtak a tetőkről, bizony nem a neonbetűket féltette az ember, hanem a saját bőrét! A hóügyekre, téli viszszásságokra tavasz előtt még visszatérünk lapunkban, érdemes is és kell is beszélni róluk. Ami pedig a szemetet illeti: az is megér egy „misét". Addig sem ártana azonban, ha már nekilátnának az eltakarításához. És ahol és amiben lehet, a lakók is segíthetnek, hiszen a piszok és a betegség nem ismer illetékességet...

Válaszol az illetékes

Január 7-i számunkban Gázkonvektor és „h"idegrázás címen cikket közöltünk. Többek közt szóvá tettük, milyen nehéz telefonon bejelenteni a javítási igényt a Szegedi Építő Ktsz gázszerelő részlegénél. Megjegyeztük, hogy jó lenne, ha egy másik számon is hívhatna szerelőket a lakosság.

Ezzel a cikkel kapcsolatban kaptunk levelet dr. Hódi Istvántól, a Szegedi Postaigazgatóság igazgatóhelyettesétől. Az alábbiakat közli: „A gázkonvektor és „h"idegrázás című cikkben utalás van arra, hogy a gázkészülékek hibabejelentésére csak egy távbeszélőállomás áll rendelkezésre. Ezzel kapcsolatban megjegyzem, hogy a posta csak megrendelés alapján szerel fel távbeszélő-állomást. Mivel megrendelés nem történt, nyilvánvaló, hogy nem került sor másik távbeszélő-állomás felszerelésére. Feltehetően a cikk hatására január 7-én kelt iratban csak most kértek újabb távbeszélő-állomást. Jelenleg azonban a szegedi távbeszélőközpont már telített. Azért, amint kapcsolási szám felszabadul, az újabb állomást bekapcsoltatom."

Munkálkodnak a forráskúti nők

Új vezetőséget választott a nőbizottság Forráskúton — számol be az eseményekről és a tervekről Honti Dezsőné. A nőbizottság gazdag programot dolgozott ki, melyet az iskolai szülői munkaközösséggel, az iskola vezetésével, az óvodával, a KISZ-szervezetekkel és a téesz-nőbizottsággal közösen szeretnének megvalósítani. Ezért közös akciót is szerveztek. A téesz nőbizottságával szabó-varró tanfolyamot indítanak, a kézimunka-szakkör is közösen működik november óta. Év végén kiállítást rendeznek, melyhez a művelődési ház ad anyagi támogatást. Mozgalmat indítottak a legszebb utca cím elnyeréséért, s ebben a nőket mozgósítják társadalmi munkára. A legszebb utca asszonyai, lányai augusztus 20-án oklevelet kapnak. Segítséget adnak a község politikai és társadalmi szerveinek, és gondolnak a sokgyermekes, nehéz helyzetben élő családokra is: őket anyagilag és erkölcsileg egyaránt támogatni kívánják.

Üzenetek

Sándor Mátyás (Tarján 111.): Tarján lakosságának ellátását, művelődési és szolgáltatási intézményekkel napirenden tartja a tanács — lapunk is. A megoldás a közismert nehézségek (elsősorban kivitelezői kapacitás) miatt késik.

Csúri Istvánné (Tárogató u. 10.): A kifizetéssel helyesen jártak el, a Harmadik Békekölcsön 50 forintos kötvénye félkötvény, ha 100 forintra húzták ki, a névérték jár érte. Másik kérdésére: valamennyi kölcsönkötvény egységesen 1974-ben jár le, 1975-ben fizetik ki.

F. P.-né (Konzervgyár): Panaszát nemigen értjük, igen sok lányos alakú, kistermetű nő jár bakfisok számára készült konfekcióruhában. Ha a boltban udvariatlanok voltak, nem szolgálták ki, azonnal kellett volna reklamálni, panaszkönyvbe írni, mert így utólag szinte lehetetlen kivizsgálni az ügyet.

A megtorlás receptjei

Ma már csak ostoba ember ránt kardot azonnal a bíráló szóra. Túlságosan durva és nyilvánvaló megtorlás, hamar a végére lehet járni, s nem kétséges, hogy a goromba kontrázó húzza a rövidebbet. Hiszen, amikor arra biztatjuk az embereket, hogy bátran kritizáljanak, gondoskodunk erkölcsi és anyagi védelmükről is. Ha kimondjuk, hogy ez társadalmi kötelesség és mód arra, hogy gyöngeségeinktől, bajainktól szabaduljunk, a jóindulatú, a segítőkész bírálatot meg kell becsülni.

Így gondoljuk mi ezt, de érvényt tudunk-e szerezni elveinknek? Meg tudjuk-e védeni a bírálót, aki erkölcsi bátorságról és a közösség dolgai iránti érzékenységről tesz bizonyságot? Következetesek vagyunk-e, amikor szükség van a védelemre?

Sok kérdés halmozódik föl már a téma legelején is, s mindebből kitűnik, hogy itt kísért a bizonytalanság. A nyílt megtorlás ellen ugyanis van hatásos orvosság — a törlesztés leheletfinom módszereit azonban végtelen nehéz tetten érni. S minthogy tanulékony népség a magyar, ezeket is gyorsan és nagy leleménnyel találta fel. Elfogy a bíráló körül az oxigén, a bizalmatlanság kérge veszi körül lassanként, mind több lesz munkájában a gyönge pont... — és egyszer csak bejelenti, hogy másutt szeretne dolgozni. Maga kéri, maga szorgalmazza, hogy elmehessen. Bizonyíthatatlan ugyan az ellene folyó hajsza, mert minden eleme szabályos, mégis tapintható a szándék, a céltudatosság.

Döbbenetes tapasztalatot szereztem erről a módszerbeli disztingváltságról. Több mint tíz éve dolgozik becsülettel egy ember ugyanazon a munkahelyen, s talált valami általánosat mondani, amit a főnöke magára vett. Azóta nyugtalanság költözött a házába. Nem lép ki otthonról az iratai, a jellemzései, a kitüntetéseiről szóló okmányok nélkül. Érzi, hogy szüksége lesz rá, hogy neki a közelebbi-távolabbi jövőben be kell bizonyítania eddig soha kétségbe nem vont tisztességét, szakmai tudását. Érzi, hogy a bicska kinyílt a főnök zsebében és páncélba kell öltöznie, hogy a várható alattomos szúrásokkal szemben védje magát. De fel kell készülnie arra is, hogy azt a bicskát valaki más, valakik mások forgatják majd — hiszen ez is benne van a megtorlás mai receptúrájában —, s még csak nem is tudja, kik lesznek azok. S miközben összeszedte erkölcsi páncéljait, máris azt kérdezte tőlem: „Nem lenne jobb már most elmenni? Most még könnyebb lenne, most még túl közel van a bírálat, talán nem lehetne lerontani az eddig alkotott véleményt..." Igen, egy év múlva, másfél év múlva már bizonyosan több lesz a szeplő a káderlapon! Annyi idő után már máshol sem lesz akkora esély!

Ördögi kör ez, hiszen a régi magabiztosságot a bizonytalanság érzése váltja fel. Ez az ember aligha bírál még egyszer. Nem fenegyerek, aki mindent feltenne az igazáért. Nem akar alattomos küzdelembe bocsátkozni, társakat keresni, szervezkedni. Élni és dolgozni szeretne, mint eddig. Vajon tud-e majd? Az első figyelmeztetést diszkréten megkapta. Lehetséges, hogy ennyivel megússza. De már ennek is nagy ára van! Már ezért is csöndesen, s talán sunyítva kell munkahelyére járnia.

Megbiztathatnánk most: az igazság pajzsánál nincs hatásosabb védelem. Legyen kemény, következetes, hiszen a bírálat ma is követel bizonyos erkölcsi bátorságot. Nyugtatót azonban a patikában is vásárolhat. Egymaga sosem tudja megvédeni a bíráló szó tisztességét. A környezetnek, a közösségnek is osztoznia kell a tisztességes kritikai hang sérthetetlenségén. Közszellemet kell csinálni mindenütt a jogos észrevételek becsülete mellett. Nekünk, magunknak kell feltárnunk az ellentmondásokat is, mert a hibák „ellenzéke" ugyanaz a közösség, amely az építést lendíti.

Nem csekélyebb fórumra, a párt X. kongresszusára hivatkozhatunk, ha erősíteni kell ezt az elvet és magatartást: „Az is a pártra hárul, hogy ellenőrizze a végrehajtást, támogassa a helyes kezdeményezéseket, tárja fel a fogyatékosságokat... Pártunk tehát olyan kormányzópárt, amelynek a kritika funkcióit is magára kell vállalnia" — mondotta Biszku Béla a kongresszus szónoki emelvényéről. A párt és a kommunisták tevékenysége példaadó az egész társadalomnak. Ezért sokkal éberebbnek kell lennünk minden olyan magatartással szemben, amely ellenszelet okoz. Ha a bírálat megtorlására helyenként rafinált módszereket gondolnak ki, ezt követnie kell a bíráló szó védelmére alkalmas módszereknek is. Vigyáznunk kell tehát azokra, akiknek gondot okozott az igazság megfogalmazása, s még jobban azokra, akik hajlamosak a szívós és folyamatos „törlesztésekre".

Sz. Simon István

Iskoláztatás, pályaválasztás

Minisztériumi tájékoztató

Az iskoláztatással, a pályaválasztással kapcsolatos feladatokról, tudnivalókról tájékoztattak a Művelődésügyi Minisztériumban.

Az általános iskolát végzők a jelentkezési lapon két olyan tanintézetet jelölhetnek meg, ahol tovább szeretnének tanulni.

Az általános iskolák igazgatói a jellemzéssel és javaslattal ellátott jelentkezési lapokat az első helyen megjelölt iskolához továbbítják. A felvételi kérelmet elbíráló iskola igazgatója döntéséről az általános iskolát értesíti, s elutasítás esetén a jelentkezési lapot eljuttatja a második helyen megjelölt tanintézetbe. Ha a kérelmet a második helyen is elutasítják, az érintett középiskolák a jelentkezési lapokat a megyei, megyei jogú városi tanács művelődésügyi, Budapesten a kerületi tanács oktatási osztályának küldik meg. Az általános iskolák igazgatói a felvételi kérelem elbírálásáról és a fellebbezés lehetőségéről három napon belül tájékoztatják a szülőket. A szülő a felvételi kérelmet elutasító döntés ellen — a kézhez vételt követő nyolc napon belül — fellebbezhet.

A következő napokban az iskolákban országszerte részletesen tájékoztatják a szülőket és a diákokat a továbbtanulás lehetőségeiről. A pályaválasztás, a jelentkezés helyes irányítása érdekében az osztályfőnökök szülői értekezletet hívnak össze, de szükség esetén egyénileg is elbeszélgetnek a szülőkkel.

Szakszervezeti választás

Tegnap, kedden Szegeden, a Tisza Szálló nagytermében a HVDSZ, KISZÖV és kisipari szövetkezeti alkalmazottak szakszervezete választási gyűlést tartott. Ezen részt vett *dr. Csala* Mihály, a HVDSZ megyei bizottságának titkára és *Horváth* Sándor, a KISZÖV elnöke is.

A gyűlésen *megválasztották* a HVDSZ-, a KISZÖV- és ktsz-alkalmazottak 11 tagú szakszervezeti bizottságát. Ennek elnöke *Hódi* Gyula, a Szegedi Asztalos Ktsz dolgozója és titkára ismét *Szappanos* Mihály.

Két vígjáték a Minerva Színpadon

A *Minerva Színpad* hétfői bemutatója már a ruhatárnál örömet okozott. Hogy a színpad tagjainak tévébeli szereplése, a jól elhelyezett plakátok, vagy a kiválasztott darabok vonzották-e az eddigieknél jobban az időseket és fiatalokat — nehéz eldönteni. Ha a szórakozni akarás vezette őket a Juhász Gyula Művelődési Központba — nem csalódtak.

Két egyfelvonásos vígjáték bemutatására vállalkoztak a fiatalok. Dicséretes és sikeresnek is bizonyult az a törekvésük, hogy *helyi szerző művével* ismertessék meg a szegedieket. A választás *Mocsár* Gábor *Özvegyi hűség* című komédiájára esett. Ehhez kerestek egy hasonló hangvételű vígjátékot, a *Kocsonya Mihály házassága* című, középkori népi játékot. Témájuk is azonos: mindkét darab főhőse a feleség hűségéről kíván ilyen vagy olyan furfanggal meggyőződni.

Az őszintén kitörő nevetések, tapsok bizonyítják a sikert. Tetszett *Kun* Zsuzsa tenyeres-talpas menyecskéje, *Peczka* Mihály hamis-kopott nemességével dicsekedő Kocsonya Mihálya, és a rendkívül hatásos maszkkal és jól játszó *Botás* Mária öregasszonya.

A Mocsár-darab bonyodalma abból indul ki, hogy a férj az özvegy szomszéddal fogadást köt, hogy őt felesége, ha özvegyen maradna, sem csalja meg. A négy szereplő: *Nagy* András, *Molnár* Judit, *Wiegand* Gyula és *Vojta* Margit tehetségesen, sok komikus elemmel oldották meg feladatukat. Láthatóan maguk is élvezték a darabot, a játékot. Külön dicséret illeti a maszkokat készítő *Mánik* Lászlót, a zenét szolgáltató *Hernádi* Hildát.

Mindkét darabot *Konter* László rendezte, a nagy taps bizonysága szerint: jól.

Ch. Á.

Vetik a karalábét, káposztát

Csongrád megye zöldségövezetében, a szentesi járásban — ahonnan évente 4000 vagon tavaszi primőrt szállítanak hazai piacra és exportra — megkezdődött az idénynyitás. A legtöbben a csanyteleki Tisza Termelőszövetkezet kertészetében dolgoznak. A hó utolsó maradványait is eltakarították és a biofűtésű hollandi ágyakba vetik a korai karalábé, valamint a káposzta magját.